

Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»

Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України

Університет банківської справи Національного банку України (м. Київ)

Житомирський державний технологічний університет

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції
(16-18 травня 2013 р.)

Севастополь – 2013

УДК 336.11
ББК 65.9(4)262.1
Ф 59

Редакційна колегія збірника:

кандидат економічних наук, заступник директора Севастопольського інституту банківської справи УАБС НБУ, головний редактор

О.О. Грищенко

кандидат економічних наук, в.о. завідувача кафедри обліку та аудиту Севастопольського інституту банківської справи УАБС НБУ

Д.В. Веремчук

кандидат економічних наук, в.о. завідувача кафедри фінансів та кредиту Севастопольського інституту банківської справи УАБС НБУ

Л.О. Гаряга

Відповідальний за випуск:

старший лаборант кафедри обліку та аудиту Севастопольського інституту банківської справи УАБС НБУ

Т.В. Горячева

Ф59 **Фінансова** система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин [Текст] : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (16-18 травня 2013 р., м. Севастополь) / Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України ; Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського. – Сімферополь : ТНУ ім. В.І. Вернадського, 2013. – 367 с.

Видання містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин» (м. Севастополь, 2013 р.).

Розраховане на фахівців банківської та фінансової систем, керівників і спеціалістів підприємств, установ і організацій усіх форм власності, науковців та студентів вищих навчальних закладів.

УДК 336.11
ББК 65.9(4)262.1

© СІБС УАБС НБУ, 2013
© ТНУ ім. В.І. Вернадського, 2013

Назаренко З. В. МЕХАНІЗМ ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІНИ НА ТОВАР ПРИ ІМПОРТНО-ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ	210
Нежива М. О. ОСНОВОПОЛОЖНІ ЗАСАДИ АУДИТУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗЕРВІВ У ТОРГІВЛІ	212
Ніколаєва С. П. ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ	214
Огерчук М. О. СУТНІСТЬ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	216
Оголь Д. О. ГРОШОВІ АГРЕГАТИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РЕГУЛЮВАННІ ГРОШОВОЇ МАСИ	218
Оліховський В. Я. АУТСОРСИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ	220
Орехова А. І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	222
Павленко І. А., Лаврененко В. В., Петренко Л. А. ТЕОРЕТИЧНЕ І ПРИКЛАДНЕ ПІДГРУНТЯ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	223
Пахненко О. М. ІНОЗЕМНИЙ КАПІТАЛ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ	225
Письменна Т. В. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	227
Письменний В. В. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	229
Піскун К. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	231
Пластун В. Л. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ	232
Пластун О. Л. МЕТОДИ ОЦІНКИ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ БІРЖОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	234
Пльонсак О. Л. МАРКЕТИНГОВИЙ ОПЕРАТИВНИЙ АНАЛІЗ У ТАКТИЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕННЯХ ПІДПРИЄМСТВА	236
Поліщук Є. А. РІВНІСТЬ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ	237
Пунько Б. М., Смолинець І. Б. ПОНЯТТЯ «УПРАВЛІННЯ» ТА ЙОГО ПОХІДНІ ДЕФІНІЦІЇ	238
Пустовіт Ю. Ю. КЛАСИФІКАЦІЯ БЮДЖЕТНИХ ПРИНЦИПОВ УКРАЇНИ	240
Путникова Е. Л. ФОРМИРОВАНИЕ ЦЕНТРАЛИЗОВАННЫХ ФОНДОВ И ИХ ОТРАЖЕНИЕ В УЧЕТЕ УПРАВЛЯЮЩЕЙ КОМПАНИИ ХОЛДИНГА	242
Путренко А. М. ДО ДЕЯКИХ ПИТАНЬ АПЕЛЯЦІЙНОГО УЗГОДЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ	244
Пшик Б. І. КОВЕНАНТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	247

депозитах розміщено коштів фізичних осіб, які у 2,5 рази перевищують сумарні активи всіх типів ІСІ, а також наявність у них значної кількості грошових коштів взагалі не залучених в обіг, можна говорити про наявність значного потенціалу розвитку цих інституційних інвесторів у майбутньому за умови їх більшої привабливості.

О. Л. Пластун, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

МЕТОДИ ОЦІНКИ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ БІРЖОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Інформаційна асиметрія – важлива складова сучасної економічної системи, що призводить до неефективності роботи ринкового механізму, створює додаткові ризики в діяльності економічних суб'єктів, вносить дисбаланси в функціонування економіки тощо. Важливість інформаційної асиметрії пов'язана ще і з виключною її універсальністю як щодо сфер економічної діяльності, де вона зустрічається, так і можливих її проявів. Незважаючи на наявність значного арсеналу методів по боротьбі з інформаційною асиметрією, з часом проблема не зменшує своїх масштабів, навпаки переходячи на якісно новий рівень як за розмірами проблеми в цілому, так і за обсягами наслідків. Це, в свою чергу, викликає необхідність пошуку нових (розвиток існуючих) методів по зниженню інформаційної асиметрії та боротьбі з її наслідками. На сьогодні більшість існуючих методів спрямовані на недопущення виникнення значних інформаційних розривів, в той же час проблеми оцінки рівня інформаційної асиметрії все ще залишаються відкритими.

Аналіз наукових досліджень щодо проблематики інформаційної асиметрії засвідчив на зростання та концентрацію наукового інтересу на оцінці інформаційної асиметрії з використанням аналізу біржової діяльності. Саме біржі та інформація, що циркулює на них, виступають свого роду інструментом по вирівнюванню інформаційної нерівності. Унікальність біржової інформації пов'язана зі специфікою її формування – ціни утворюються внаслідок значної кількості економічних рішень, що приймаються професіоналами, внаслідок ретельного аналізу існуючої економічної ситуації, оцінки справедливої вартості біржових активів. Важливим параметром біржової інформації є швидкість її формування та доступ до неї. Ці параметри роблять біржову інформацію унікальною відносно всіх інших потенційних інструментів по оцінці рівня інформаційної асиметрії.

Ретельний аналіз наукової літератури з питань оцінки рівня інформаційної асиметрії показав, що чи не єдиним джерелом інформації для цього є біржові ринки та аналіз біржової діяльності. Систематизуючи результати більш ніж тридцяти років досліджень в цій сфері Кларк Дж. та Калдін Ш. виділяють три групи методів оцінки рівня інформаційної асиметрії з використанням біржової інформації:

1. Оцінки, що базуються на прогнозах аналітиків.
2. Метод оцінки інвестиційних можливостей (оцінка market-to-book ratio як міри інформаційної асиметрії).
3. Оцінки мікроструктури ринку [2].

Метод з використанням прогнозів аналітиків базується на оцінці точності прогнозів аналітиків щодо майбутньої вартості біржового активу та рівня дисперсії серед прогнозів аналітиків. Ідея методу була запропонована Блеквелом Д. та Дубінс Л. (1962), які продемонстрували, що думки аналітиків мають тенденцію до сходження (конвергенції) у випадку, коли обсяги інформації щодо невідомого зростають. Тобто чим менша дисперсія серед прогнозів аналітиків, чим ближчими за значеннями є їх прогнози, чим більшою є їх точність, тим меншою є інформаційна асиметрія навколо об'єкту їх прогнозів [1].

Іншим підходом до оцінки рівня інформаційної асиметрії є метод оцінки інвестиційних можливостей. Ринки намагаються оцінити інвестиційний потенціал того чи іншого економічного суб'єкту. Він напряму залежить від очікуваних доходів від діяльності економічного суб'єкту. Таким чином, більший інвестиційний потенціал свідчить про впевненість ринку щодо майбутніх доходів та фінансового стану економічного суб'єкту, а, отже, непрямо вказує на рівень інформаційної асиметрії навколо нього.

В якості конкретного інструменту (показника) оцінки рівня інвестиційної привабливості, як правило, пропонують використовувати market-to-book ratio (співвідношення поточної ціни акції компанії до балансової вартості капіталу компанії, що припадає на одну акцію. Показує вартість компанії в даний час у порівнянні з кількістю вкладеного в неї капіталу у минулому).

Найбільш популярним в науковому середовищі на сьогодні є підхід, що базується на аналізі мікроструктури ринку. Під оцінкою мікроструктури розуміють аналіз складових спреду (різниця між ціною покупки і продажу) того чи іншого біржового активу. Сутність аналізу мікроструктури ринку полягає в факторному аналізі спреду – визначенні факторів, що впливають на його формування та оцінці величини їх впливу.

Підсумовуючи результати проведеного дослідження. Можемо відзначити, що оцінка рівня інформаційної асиметрії є нетривіальною задачею і чи не єдиним інструментом для цього є використання біржової інформації. Наявні на сьогодні методики не узгоджуються одна з одною і не показують спільних результатів. Отже, не зважаючи на принципове усвідомлення факту тощо, що біржова інформація є важливим і чи не єдиним джерелом по оцінці та зниженню рівня інформаційної асиметрії на сьогодні методологія її використання для цих цілей все ще залишається нерозвиненою. Що обумовлює необхідність і важливість подальших досліджень в цьому напрямку.

Список використаних джерел:

1. Blackwell, D. and L. Dubins, 1962, "Merging of opinions with increasing information," Annals of Mathematical Statistics 38, 882-886.
2. Clarke, Jonathan and Shastri, Kuldeep, On Information Asymmetry Metrics (November 2000). Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=251938> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.251938>.
3. Easley David, Kiefer Nicholas M., O'Hara Maureen, Paperman Joseph B. Liquidity, Information, and Infrequently Traded Stocks // Journal of Finance, Volume 51, Issue 4 (Sep., 1996), 1405-1436.